

עת"א 8406/01/14 - שי שלום בן עמי, נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

06 פברואר 2014

עת"א 8406-01-14 בן עמי נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא

שי שלום בן עמי, ת"ז 023026222

העותר

נגד

המשיבים

1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון
2. מדינת ישראל

פסק דין

עתירה זו הינה המשך לעתירה קודמת, עת"א 11486-10-13 (להלן: "**העתירה הראשונה**"). עניינה של העתירה בהחלטת מפקד המחוז הצפוני של שב"ס, אשר הורה על הפסקת ריצוי עונש של מאסר בעבודות שירות, באופן שבו יהיה על העותר לרצות את יתרת מאסרו כמאסר בפועל במתקן כליאה. בעתירה הראשונה נקבע על ידי בית המשפט, כי יש בסיס של ממש לטענות שב"ס, לפיהן העותר לא התנהג כנדרש ולא מילא את חובותיו כעובד שירות. עם זאת, הורה בית המשפט על החזרת עניינו של העותר לשימוע, וזאת בשים לב לפגמים שהיו בהליך זימונו לשימוע, אשר היה אמור להתקיים קודם לקבלת החלטה בעניינו.

בתמצית יצוין, כי הגיעו לשב"ס תלונות רבות על אופן תפקודו של העותר בעבודות שירות. לטענתו, חלק מהטענות כנגדו קשורות בעובדה שהותר לו להשתמש במריחואנה רפואית. דבר זה משפיע על התנהגותו. עוד טוען הוא, כי אמנם רישיון השימוש במריחואנה רפואית מתנה את השימוש בכך שהוא יבוצע רק בבית, ואולם העותר עשה שימוש במריחואנה רפואית גם מחוץ לבית, ומטעם זה הוגשה כנגדו תלונה, תלונה אשר לטעמו כל מטרתה היא לפגוע בו. יצוין כי העותר גם טוען כנגד ההגבלה לעשות שימוש במריחואנה רפואית רק בתחום הבית, ואולם עניין זה אינו בפני מאחר ואין מדובר בהחלטת שב"ס אלא בהחלטה של גורם אחר, אשר ניתן לעתור כנגדה במסגרת מנהלית אחרת. בכל מקרה, עניין זה אינו בפני כעת. העתירה מופנית כנגד אופן קיומו של הליך השימוע, כפי שיפורט.

העותר טוען כעת, כי בשימוע אליו זומן נפלו פגמים, באופן המחייב את ביטול המלצת עורך השימוע, וכפועל יוצא מכך, גם את ביטול החלטתו של מפקד המחוז הצפוני של שב"ס. בתמצית, טוען העותר כי הגם שהשימוע נערך על ידי גנ"מ באסם קשקוש, נכחה לצדו בשימוע סג"ד הגב' י. ב', שהיא רכזת עבודות השירות. לדברי העותר, קיימת עוינות אישית של הגב' ב'. כלפיו, וזאת על רקע תלונות שהגיש העותר כנגד סג"ד ב' לנציב שב"ס. בנסיבות אלה טוען הוא, כי נוכחותה ומעורבותה בשימוע לא הייתה ראויה ולא היה מקום לאפשר זאת, ומטעם זה יש לבטל את השימוע אשר הושפע מדעתה השלילית עליו והעוינות שיש לה כנגדו, על רקע התלונות שהוגשו.

עמוד 1

ב"כ המשיב עותרת לדחות את העתירה. לטענתה, התנהגותו של העותר בעבודות השירות לא הייתה תקינה ונוצרו עילות רבות להפסקת עבודות השירות. בכל הנוגע לשימוע, טוענת ב"כ המשיב, כי את השימוע ערך, כאמור, גנ"מ קשקוש, אשר העביר את המלצותיו למפקד המחוז. תפקידה של סג"ד ב' במקום היה מתוקף היותה רכזת עבודות השירות, ואולם היא לא לקחה חלק פעיל בשימוע, ובוודאי שלא התערבה בהמלצתו של עורך השימוע.

לגופו של עניין מציינת ב"כ המשיב, כי העותר לא נותן, גם במסגרת השימוע, שום הסבר סביר להתנהגותו שאינה תקינה, ובנסיבות אלה מבקשת היא לדחות את העתירה.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, החלטתי לקבל את העתירה, **במובן זה שאני מורה לקיים שימוע חוזר לעותר.** אבהיר לעניין זה, כי אין בהחלטתי להחזיר את עניינו של העותר לשימוע, כדי לקבוע כי ההחלטה, כפי שהתקבלה בסופו של יום על ידי מפקד המחוז, הייתה החלטה בלתי סבירה. בעניין זה איני מביע כל עמדה. עם זאת, סבור אני כי נפל פגם, בנסיבות העניין, בהליך השימוע באופן המצדיק את קיומו של שימוע נוסף.

אין חולק כי העותר הגיש תלונות כנגד סג"ד ב' ותלונותיו נשלחו לנציב שב"ס. מוכן אני להניח כי סג"ד ב' אכן נכחה בשימוע אך ורק מתוקף תפקידה כרכזת עבודות השירות, ובפועל לא התערבה בהחלטותיו ובהמלצותיו של עורך השימוע, הכל תוך הקפדה על חובותיה לפעול ולמלא את תפקידה ללא משוא פנים (לענין זה ראו: עיקרי קוד האתיקה של שב"ס, כפי שמתפרסם בספר **אתיקה במשטרת ישראל**, מהדורת 1999, עמ' 338).

אלא שהליך של שימוע הוא חלק מהליך מעין-שיפוטי המתבצע במסגרת הרשות המנהלית. בהליך מסוג זה קיימת חשיבות למראית פני הצדק. על החשיבות ניתן ללמוד, בין היתר, מהוראות סעיף 6 לכללי האתיקה לשופטים הקובע כדלקמן:

"שופט ינהג בבעלי הדין בשוויון, לא ישא פני דל ולא יהדר פני גדול, לא יסביר פניו לאחד וירע פניו לאחר. שופט ישפוט בדעה נקייה, לא יגלה דעה קדומה או משוא פנים, ולא ייצור בהתנהגותו או בדבריו יסוד לחשש מפני אלה." (ההדגשה הוספה. ר.ש.).

ניתן להקיש מהאמור את החשיבות שבסדרי הדיון והליך קבלת ההחלטה המנהלית כך שלא יצור, מעצם התנהגותו של הגורם המחליט, חשש או מראית עין לעיוות דין אפשרי. מראית העין מהווה רכיב חשוב באופן בו מתקיים הדיון וקיומה חשוב וחיוני לתחושת האמון בהליך [בג"צ 6728/06 עמותת "אומץ" (אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי) ואח' נ' ראש ממשלת ישראל, מר אהוד אולמרט ואח', (ניתן ביום 30.11.2006) פסקה ח(2) לפסק דינו של כב' השופט רובינשטיין]. מקום בו קיים חשש, **ולו למראית עין**, לעיוות הדיון עקב שיקול זר או כל עניין אשר אינו צריך להשפיע על ההחלטה, כי אז יש למנוע את אותו פגם [ראו לעניין זה, על דרך ההיקש, דברים שנאמרו בבג"צ 8134/11 עו"ד ורו"ח משה אשר נ' שר האוצר, ד"ר יובל שטייניץ ואח' (ניתן ביום 29.1.2012) פסקה יא לפסק דינו של כב' השופט רובינשטיין].

בנסיבות אלה, היה על סג"ד ב' להימנע מכל מעורבות בהליך השימוע ולו אף בדרך של נוכחות פאסיבית בחדר בו נערך השימוע. נוכחותה בשימוע, על רקע התלונות אשר הגיש העותר כנגדה, יוצר חשש, ולו למראית עין, לעיוות ולשיקול זר בהליך קבלת ההחלטה. **זהו בדיוק סוג המקרים בהם על ממלא התפקיד לפסול עצמו ממעורבות בקבלת ההחלטה ולהדיר עצמו מכל דין בעניין.** משלא נעשה כן, נפל פגם בהליך, המצדיק את התערבותו של בית המשפט בהחלטה במובן זה שהשימוע שנערך לעותר והמלצות עורך השימוע יבוטלו.

אשר על כן ובסיכומי של דבר, אני מורה כי ייערך לעותר שימוע נוסף בפני גורם אחר במסגרת של שב"ס. כדי להסיר כל חשש לעניין השפעה כזו או אחרת של מי מהמעורבים בהליכים הקודמים, אני מורה כי השימוע ייערך בפני קצין מוסמך בשב"ס, אשר לא היה מעורב בהליך השימוע הקודם. עורך השימוע ישמע את העותר ואת בא כוחו וייתן את המלצתו למפקד המחוז הצפוני של שב"ס.

השימוע יבוצע עד לא יאוחר מיום 2.3.14, במועד שיתואם עם העותר ובא כוחו.

למען הסר ספק נבהיר, כי לגופו של עניין אינני מביע כל עמדה. עורך השימוע ישמע את כל הטענות וייתן המלצתו לפי שיקול דעתו.

המזכירות תשלח עותק החלטה לב"כ הצדדים.

ניתן היום, ו' אדר תשע"ד,
06 פברואר 2014, בהעדר
הצדדים.
ר' שפירא, שופט